

መመሪያ ቁጥር 1005/2016

**በአካባቢና ማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ የማማከር
አገልግሎት ብቃት ማረጋገጫ አሰጣጥ መመሪያ**

አዲስ አበባ

ማንኛውም ኢኮኖሚያዊ እና ማህበራዊ እንቅስቃሴ ዛለቂ ልማትን ለማረጋገጥና የዜጎችን በንፁህና ጤናማ አካባቢ የመኖር መብትን ታሳቢ ባደረገ መልኩ መከናወን ያለበት በመሆኑ፤

አካባቢያዊ እና ማህበራዊ ተፅዕኖችን ለመተንበይ እና ለመለየት የሚከናወኑ ጥናቶች ጥራት ያላቸው እንዲሆኑ፤ ሙያዊ ብቃት እና የሙያ ስብጥር ባላቸው ባለሙያዎች እንዲጠኑ በማድረግ በልማት ውጥኖች እና ተግባራት ምክንያት ሊከሰቱ የሚችሉ አሉታዊ ተፅዕኖዎችን ለመከላከል ወይም ለመቀነስ ያለው ጠቀሜታ ከፍተኛ በመሆኑ፤

በአካባቢና ማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ፣ በስልታዊ የአካባቢ ግምገማ እና በአካባቢ አዲት የማማከር አገልግሎት የሚሰማሩ ባለሙያዎችን እና ድርጅቶችን እውቅና ለመስጠት እና ለመቆጣጠር የሚያስችል መመዘኛ መስፈርት በማዘጋጀት ወጥነትና ተጠያቂነት ያለው የብቃት ማረጋገጫ አሰጣጥ ስርዓት መዘርጋት በማስፈለጉ፤

የፕላንና ልማት ሚኒስቴር በአስፈጻሚ አካላት ሥልጣንና ተግባር መወሰኛ አዋጅ ቁጥር 1263/2014 አንቀፅ 19(4) እና በአካባቢ ተፅዕኖ ግምገማ አዋጅ ቁጥር 299/1995 አንቀፅ 7(2) እና አንቀፅ 20 መሠረት ይህንን መመሪያ አውጥቷል።

ክፍል አንድ
ጠቅላላ ድንጋጌዎች

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ “በአካባቢና ማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ የማማከር አገልግሎት የብቃት ማረጋገጫ አሰጣጥ መመሪያ ቁጥር 1005/2016” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጓሜ

በዚህ መመሪያ ውስጥ ፦

- 1/ "ባለስልጣን" ማለት የኢትዮጵያ አካባቢ ጥበቃ ባለስልጣን ማለት ነው፤
- 2/ "አመልካች" ማለት የአካባቢያዊና ማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ፣ ስልታዊ የአካባቢ ግምገማ ወይም የአካባቢ አዲት ጥናት የማማከር አገልግሎት ላይ በባለሙያነት ወይም በአማካሪ ድርጅትነት ለመመዘገብ ያመለከተ ሰው ነው፤
- 3/ "አማካሪ ድርጅት" ማለት የአካባቢያዊና ማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ፣ ስልታዊ የአካባቢ ግምገማ ወይም የአካባቢ አዲት ጥናት ለማከናወን በባለስልጣኑ ፈቃድ የተሠጠው ህጋዊ ሰውነት ያለው አካል ነው፤
- 4/ "ባለሙያ" ማለት የአካባቢያዊና ማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ፣ ስልታዊ የአካባቢ ግምገማ ወይም የአካባቢ አዲት ጥናት ላይ የማማከር አገልግሎትን ለመስጠት በባለስልጣኑ የሙያ ፈቃድ የተሠጠው ሰው ነው፤

- 5/ “ሰርተፊኬት” ማለት የአካባቢያዊና ማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ፣ ስልታዊ የአካባቢ ግምገማ ወይም የአካባቢ ኦዲት ጥናት ላይ የማማከር አገልግሎት ለሚሰጡ ባለሙያዎች ወይም አማካሪ ድርጅቶች የሚሰጥ የብቃት ማረጋገጫ ነው።
- 6/ “መዘገብ” ማለት በዚህ መመሪያ መሰረት የአካባቢያዊና ማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ፣ ስልታዊ የአካባቢ ግምገማ ወይም የአካባቢ ኦዲት ጥናት የማማከር አገልግሎትን ለመስጠት የተመዘገቡ ባለሙያዎች እና የአማካሪ ድርጅቶች መረጃ የያዘ ቋት ነው።
- 7/ “የክልል አካባቢ ጥበቃ ባለስልጣን” ማለት በየክልሉ የአካባቢ ጥበቃ ተግባር ሃላፊነት እንዲያከናውን ስልጣን የተሰጠው ተቋም ነው።
- 8/ “የአካባቢ ኦዲት” ማለት የአካባቢና ማህበራዊ ጥበቃን ለማረጋገጥ የአንድ ፕሮጀክት፣ ድርጅት ወይም መሳሪያ ውጤታማነትን ለመገምገም የሚደረግ ስልታዊ፣ የተሰነደ፣ ወቅታዊ እና ተጨባጭ የሆነ ግምገማን የሚያካትት የአካባቢ እና ማህበራዊ ጥበቃ ስርዓት ነው።
- 9/ “ሰው” ማለት የተፈጥሮ ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው።
- 10/ ማንኛውም በወንድ ጾታ የተገለፀው አነጋገር ሴትንም ይጨምራል።

3. የተፈጻሚነት ወሰን

የዚህ መመሪያ ድንጋጌዎች የአካባቢያዊና ማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ ፣ ስልታዊ የአካባቢ ግምገማ ወይም የአካባቢ ኦዲት ጥናት የማማከር አገልግሎት ላይ በሚሰማሩ ባለሙያዎች እና አማካሪ ድርጅቶች በመላ ሀገሪቱ ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

4. ዓላማ

የዚህ መመሪያ ዋና ዓላማ የአካባቢያዊና ማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ፣ ስልታዊ የአካባቢ ግምገማ ወይም የአካባቢ ኦዲት ጥናት የማማከር አገልግሎት ላይ የሚሰማሩ ባለሙያዎች እና አማካሪ ድርጅቶች የብቃት ማረጋገጫ ለመስጠት የሚያሥችል መመዘኛ መስፈርት በማዘጋጀት የሚደረጉ ጥናቶች እና የሚዘጋጁ ሰነዶች ጥራትን በማስጠበቅ የአካባቢ ደህንነት መብቶችና አላማዎችን ማስከበር ነው።

5. የብቃት ማረጋገጫ ሰርተፊኬት ደረጃዎች

- 1) የብቃት ማረጋገጫ ሰጪዎች በሶስት የሚከፈሉ ሲሆን እንደሚከተለው ተዘርዝረዋል፡-
 - ሀ) ጀምሮ የብቃት ማረጋገጫ፤
 - ለ) መካከለኛ የብቃት ማረጋገጫ፤
 - ሐ) ከፍተኛ የብቃት ማረጋገጫ

ክፍል ሁለት
የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት አሰጣጥ

6. አዲስ የባለሙያ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ለማግኘት መሟላት ስለሚገባቸው ቅድመ ሁኔታዎች

- 1/ የብቃት ማረጋገጫ ለማግኘት የሚጠይቅ ባለሙያ በባለስልጣኑ፣ በክልል፣ ዞንና ወረዳ እንዲሁም በከተማ አስተዳደሮች የአካባቢ ጥበቃ መ/ቤቶች ውስጥ በቋሚ ወይም በጊዜያዊነት ተቀጥሮ የማይሰራ መሆን አለበት፤
- 2/ ማንኛውም አዲስ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ለማውጣት የሚፈልግ ሰው ባለስልጣኑ ለዚሁ ተግባር ያዘጋጀውን ቅፅ በመሙላት የሚከሉትን መረጃዎች አያይዞ ማቅረብ አለበት፤
 - ሀ) በዕዝል ሁለት በተመላከተው የሙያ ዝርዝር ወይም ከውጪ ሀገር የተገኘ ከሆነ ከሚመለከተው አካል የተሰጠ የአቻ ግምት ማስረጃ ከዲግሪ ያነሰ ያልሆነ የሚያረጋግጥ የትምህርት መስረጃ ከአንድ ፎቶ ኮፒ ጋር፤
 - ለ) ባመለከተበት የስራ መስክ ቢያንስ የአምስት ዓመት የሥራ ልምድ ያለው፤
 - ሐ) በሙያው እንዳያገለግል የሚከለክል የሕግ እገዳ የሌለበት ስለመሆኑ፤
- 3/ በዕዝል 1 ከተዘረዘሩት የሥራ ልምዶች ከሚያሟሉ ማንኛውም ባለሙያዎች በስተቀር ማግኘት የሚችሉት የጀማሪነት አማካሪ ባለሙያነት የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ይሆናል፤
- 4/ በዚህ መመሪያ መሰረት በአካባቢያዊና ማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ፣ ስልታዊ የአካባቢ ግምገማ ወይም የአካባቢ ኦዲት የሚሰማራ አማካሪ ባለሙያ ደረጃ በእዝል 3 በተዘረዘሩት ተፈላጊ መስፈርቶች መሰረት የሚወሰን ይሆናል፡፡

7. የባለሙያ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ደረጃን ለማሳደግ መሟላት ስለሚገባቸው ቅድመ ሁኔታዎች

ማንኛውም የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ለማሳደግ የሚፈልግ ሰው ባለስልጣኑ ለዚሁ ተግባር ያዘጋጀውን ቅፅ በመሙላት የሚከሉትን መረጃዎች አያይዞ በማቅረብ፡-

- 1/ ከጀማሪ ባለሙያ ወደ መካከለኛ ደረጃ ለማሳደግ ጥያቄ ሊያቀርብ የሚችለው የቀድሞ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ከተሠጠው ከሶስት ዓመት በኋላ ነው፤
- 2/ ከመካከለኛ ወደ ከፍተኛ ደረጃ ባለሙያ ለማሳደግ ጥያቄ ሊያቀርብ የሚችለው የቀድሞ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ከተሠጠው ከሁለት ዓመት በኋላ ነው፤
- 3/ ከጀማሪ ወደ መካከለኛ ለማሳደግ የጀማሪነት አማካሪነት ከተሰጠው በኋላ ሰርቶ ስላጠናቀቃቸው አራት የአካባቢና ማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ፣ ስልታዊ የአካባቢ ግምገማ ወይም የአካባቢ ኦዲት ስራዎች ዝርዝር የሚገልፅ ጥናቱ ከፀደቀበት የአካባቢ ጥበቃ መ/ቤት ደብዳቤ ማቅረብ ይኖርበታል፤
- 4/ ከመካከለኛ ወደ ከፍተኛ ለማሳደግ የመካከለኛ አማካሪነት ከተሰጠው በኋላ ሰርቶ ስላጠናቀቃቸው ሶስት የአካባቢና ማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ፣ ስልታዊ የአካባቢ ግምገማ ወይም የአካባቢ ኦዲት

ስራዎች ዝርዝር የሚገልፅ ጥናቱ ከፀደቀበት የአካባቢ ጥበቃ መ/ቤት የተረጋገጠ ደብዳቤ ማቅረብ ይኖርበታል ፤

5/ የቀድሞውን የሙያ ብቃት ማረጋገጫ ሰርተፊኬት በመያዝ መቅረብ አለበት።

8. የባለሙያ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ለማሳደስ መሟላት ስለሚገባቸው ቅድመ ሁኔታዎች

- 1/ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ለማሳደስ የሚፈልግ ማንኛውም ሰው በባለስልጣኑ ለዚሁ ተግባር ያዘጋጀውን ቅፅ በመሙላት፤ የቀድሞውን የሙያ ብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት በመያዝ መቅረብ አለበት፤
- 2/ ሰርቶ ስላጠናቀቃቸው የአካባቢና ማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ፤ ስልታዊ የአካባቢ ግምገማ ወይም የአካባቢ ኦዲት ስራዎች ዝርዝር የሚገልፅ ማስረጃ ማቅረብ ይኖርበታል፤
- 3/ የባለሙያ የምስክር ወረቀት ፈቃድ ከተሠጠበት ቀን ጀምሮ በየሶስት ዓመት ቀርቦ መታደስ አለበት፤
- 4/ የምስክር ወረቀት የአድሳት የጊዜ ገደብ ከማለፉ ከአንድ ወር ጊዜ ጀምሮ ለማሳደስ ማቅረብ ይኖርበታል፤
- 5/ በተቀመጠው የጊዜ ገደብ የምስክር ወረቀቱን ያላሳደሰ ባለሙያ በሁለት ወራት ውስጥ በመቅረብ በቅጣት ይታደስለታል፤
- 6/ በዚህ አንቀፅ ንኡስ አንቀፅ 4 መሰረት ፈቃዱን ያላሳደሰ ባለሙያ የምስክር ወረቀቱ እንደታገደ ይቆጠራል።

9. አዲስ የአማካሪ ድርጅት የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ለማግኘት መሟላት ስለሚገባቸው ቅድመ ሁኔታዎች

- 1/ ማንኛውም አዲስ የአማካሪ ድርጅት የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት እንዲሰጠው የሚፈልግ ሰው ባለስልጣኑ ለዚሁ ተግባር ያዘጋጀውን ቅፅ በመሙላትና የሚከተሉትን መረጃዎች አያይዞ ማቅረብ ይኖርበታል፡-
 - ሀ) አማካሪ ድርጅት ለሚያመለክተው ደረጃ በዚህ መመሪያ በዕዝል 4 የተዘረዘሩትን የመመዘኛ መስፈርቶች አሟልቶ መገኘት ይኖርበታል፤
 - ለ) የምስክር ወረቀት እንዲሰጠው ጥያቄ ያቀረበው ድርጅት ባለቤቶች ከአንድ ግለሰብ በላይ ከሆኑ ስልጣን ባለው አካል የፀደቀ የድርጅት መመስረቻ ሰነድ፤ መተዳደሪያ ደንብ እና ማመልከቻውን ይዞ የቀረበው ግለሰብ የውክልና ማስረጃ፤
 - ሐ) ከተፃፈ አንድ ወር ያልሞላው የባንክ መግለጫ ፤
- 2/ አዲስ የምስክር ወረቀት ለመረከብ የድርጅቱ ባለቤት ወይም ሥራ አስኪያጅ ወይም ሌላ ውክልና ያለው ሰው በግንባር መቅረብ አለበት።

10. የአማካሪ ድርጅት የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ከደረጃ ሁለት ወደ ደረጃ አንድ ለማሳደግ መሟላት ስለሚገባቸው ቅድመ ሁኔታዎች

1/ የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ለማሳደግ የሚቀርብ ጥያቄ በባለስልጣኑ ለዚህ ተግባር የተዘጋጀውን ቅፅ በመሙላትና ከሚከተሉትን መረጃዎች ጋር ተያይዞ መቅረብ አለበት፡-

ሀ) የቀድሞውን የሙያ ብቃት ማረጋገጫ ሰርተፍኬት፤

ሐ) ጥያቄው የቀረበው በወኪል ከሆነ የውክልና ማስረጃና የታደሰ የቀበሌ መታወቂያ ወይም ፓስፖርት

መ) ለተጠየቀው ደረጃ በዚህ መመሪያ መሰረት እንዲሟሉ የሚፈልጉ ባለሙያዎች የታደሰ የሙያ ብቃት ማረጋገጫ፤

2/ ማንኛውም አማካሪ ድርጅት የደረጃ እድገት ጥያቄ ሊያቀርብ የሚችለው የቀድሞ የአማካሪነት ደረጃ ከተሠጠው ከሶስት ዓመት በኋላ ነው፤

3/ ማንኛውም አማካሪ ድርጅት የደረጃ እድገት ጥያቄ ሊያቀርብ የሚችለው የቀድሞ የአማካሪነት ደረጃ ከተሠጠው በኋላ አምስት የአካባቢና ማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ፣ የአካባቢ ኦዲት ወይም ስልታዊ የአካባቢ ግምገማ ሰነድ ማዘጋጀት ይኖርበታል።

11. የአማካሪ ድርጅት የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ለማሳደስ መሟላት ስለሚገባቸው ቅድመ ሁኔታዎች

1/ የአማካሪ ድርጅት የብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ለማሳደስ የሚፈልግ ድርጅት ባለስልጣን መስሪያ ቤቱ ለዚህ ተግባር ያዘጋጀውን ቅፅ በመሙላትና የሚከተሉትን መረጃዎች ጋር አያይዞ ማቅረብ አለበት፡-

ሀ) የቀድሞውን የሙያ ብቃት ማረጋገጫ ሰርተፍኬት በመያዝ መቅረብ አለበት፤

ለ) ከሚመለከተው የግብር ሰብሳቢ መስሪያ ቤት የዘመኑን ግብር መክፈሉን የሚያረጋግጥ ማስረጃ እና የታደሰ የንግድ ፈቃድ፤

ሐ) የታደሰ የባለሙያዎች የሙያ ብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት

መ) ከሥራ የተሰናበተ ነባር ባለሙያ ካለ በሌላ ባለሙያ የተተካበትን ወይም የተቀጠረበትን የውል ስምምነት ሰነድ፤ ፤

2/ የድርጅት የምስክር ወረቀት ፈቃድ ከተሠጠበት ቀን ጀምሮ በየሁለት ዓመቱ ቀርቦ መታደስ አለበት።

12. የውጪ ሀገር ባለሙያዎች እና አማካሪ ድርጅቶች

1/ ማንኛውም የውጪ ሀገር አማካሪ ድርጅት ወይም ባለሙያ በማማከር አገልግሎት ላይ ለመሰማራት ከሚመለከተው የመንግስት አካል የተሰጠ የሥራ ፈቃድ ማቅረብ ይኖርበታል፤

- 2/ ማንኛውም የውጪ ሀገር አማካሪ ድርጅት በማማከር አገልግሎት ላይ ለመሰማራት የሚችለው በሀገሪቱ ውስጥ ፈቃድ ከተሰጠው አማካሪ ድርጅት ጋር ጥምረት በመመስረት ብቻ ይሆናል፤
- 3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 ሥር የተጠቀሰው እደተጠበቀ ሆኖ በሀገሪቱ ውስጥ ካለ አማካሪ ድርጅት ጋር በጥምረት ለመስራት ውል ከመግባቱ በፊት ለባለስልጣኑ ማሳወቅ ይኖርበታል።

13. የባለሙያዎች እና የአማካሪ ድርጅቶች ተሳትፎ

- 1/ አንድ ባለሙያ በመመሪያው የተዘረዘሩትን መስፈርቶች በማሟላት ከሁለት የሙያ ዘርፎች በላይ ፈቃድ ሊወሰድ አይችልም፤
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ አንድ ባለሙያ በአንድ ጥናት ላይ ሊሳተፍ የሚችለው በአንዱ የሙያ ፈቃድ ብቻ ነው፤
- 3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 2 የተጠቀሰው እንደተጠበቀ ሆኖ በአማካሪው ድርጅት በቀረበው ቢጋር መሰረት በባልስጣኑ ይሁንታ ሲሰጠው በሁለት ዘርፍ ላይ በአንድ የአካባቢና የማህበረሰብ ተፅዕኖ ግምገማ፣ በስልታዊ የአካባቢ ግምገማ ወይም በአካባቢ ኦዲት ሊሳተፍ ይችላል ።
- 4/ ማንኛውም ድርጅት ወይም ባለሙያ ባዘጋጀው የአካባቢና ማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ ላይ በሚደረግ የአካባቢ ኦዲት ላይ ማሳተፍ አይችልም።
- 5/ አማካሪ ድርጅቶች እንደ ፕሮጀክቱ ባህሪ ከተዘረዘሩት ባለሙያዎች የሙያ ዘርፍ ወጪ ተጨማሪ ባለሙያ ሲያስፈልጉ በባለስልጣኑ በማሳወቅ ማሳተፍ ይችላሉ፤
- 6/ የአማካሪ ድርጅት ሥራ አስኪያጅ ሆኖ ለመስራት የሚፈልግ ሰው ቢያንስ የመካከለኛ አማካሪ ደረጃ የባለሙያነት የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ሊኖረው ይገባል።
- 7/ በፕሮጀክት ባለቤቱ ወይም ፕሮጀክቱን በሚተገብረው ሴክተር መ/ቤት ውስጥ የሚሰራ ማንኛውም ባለሙያ በሚጠናው የአካባቢና የማህበረሰብ ተፅዕኖ ግምገማ፣ በስልታዊ የአካባቢ ግምገማ ወይም በአካባቢ ኦዲት ስራ መሳተፍ አይችልም።

14. ስለ ምስክር ወረቀት አሰጣጥና ይዘት

- 1/ በዚህ መመሪያ ውስጥ የተዘረዘሩትን መመዘኛዎች ያሟላ አመልካች ከሰባት የሥራ ቀናት በማይበልጥ ጊዜ ውስጥ የሙያ ብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት ማግኘት አለበት።
- 2/ በባለስልጣን መስሪያ ቤቱ የሚሠጥ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት የሚከተሉትን መረጃዎች መያዝ አለበት፡-

- ሀ) የባለሙያውን ወይም የድርጅቱን ሙሉ ስም፤
- ለ) የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት የተሰጠበት የማማከር አገልግሎት ዘርፍ፤
- ሐ) የምስክር ወረቀቱ ደረጃ፤
- መ) የምስክር ወረቀቱ የተሰጠበት ቀን፤
- ሠ) የምስክር ወረቀቱ ፀንቶ የሚቆይበት የጊዜ ገደብ፤
- ረ) የባለሙያውን ወይም የድርጅቱን ባለቤት ወይም ሥራ አስኪያጅ ፍቶ ግራፍ

ሰ) በባለስልጣን የሚሰጥ መለያ ቁጥር

ቀ) የፈቃድ ሰጪውን ኃላፊ ሥም፣ ፊርማና የባለስልጣን መ/ቤት ማህተም

15. የጠፋ ወይም የተበላሽ የምስክር ወረቀትን ስለመተካት

- 1/ የምስክር ወረቀቱ ዋና ቅጂ ከጠፋ ወይም ከተበላሽ አመልካቹ ለዚህ ተግባር በባለስልጣን የተዘጋጀ ቅፅ ሞልቶ በምትኩ ሌላ የምስክር ወረቀት እንዲሰጠው ባለስልጣን መጠየቅ ይችላል፤
- 2/ የጠፋ የምስክር ወረቀትን ለመተካት ከሚቀርብ ማመልከቻ ጋር አግባብ ካለው የሕግ አስፈጻሚ አካል መጥፋቱን የሚያረጋግጥ ህጋዊ ማስረጃ ማቅረብ አለበት፤
- 3/ የምስክር ወረቀቱ መጥፋቱ ከተረጋገጠ በምትኩ ሌላ የምስክር ወረቀት ይሰጣል፤
- 4/ የተበላሽ የምስክር ወረቀት እንዲተካለት የሚጠይቅ ሰው የተበላሸውን የምስክር ወረቀት ማቅረብ ይኖርበታል፤

16. የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ስለማገድ

1/ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ሊታገድ የሚችለው የሚከተሉት ሁኔታዎች መፈፀማቸውን ሲረጋገጥ ይሆናል፤

ሀ) ሆን ብሎ ወይም በቸልተኝነት ሙያው የሚጠይቀውን ሥነ-ምግባር በመጣስ ስራውን ተገቢ ባልሆነ አሠራር ያከናወነ ሲሆን፤

ለ) በባለስልጣን እንዲቀርቡ የሚጠየቁ ሪፖርቶች ወይም መረጃዎች ሳይቀርብ ሲቀር፤

ሐ) የሌላ ሰውን ስራ የራሱ አስመስሎ የቀዳ ወይም የገለበጠ እንደሆነ፤

ሠ) በአንቀፅ 14 (5) መሰረት በባለስልጣን ፈቃድ ከተሰጣቸው በስተቀር የአማካሪነት ፍቃድ የሌላቸውን ባለሙያዎች በአካባቢያዊና የማህበራዊ ተጽዕኖ ግማገማ፣ በስልታዊ የአካባቢ ግምገማ ወይም በአካባቢ ኦዲት ሰነድ ዝግጅት ላይ አሳትፎ ሲገኝ፤

ረ) ፈቃድ ባላገኘበት የማማከር ደረጃ ተሰማርቶ ከተገኘ፤

ሰ) በአካባቢያዊና የማህበራዊ ተጽዕኖ ግማገማ፣ በአካባቢ ኦዲት ወይም በስልታዊ የአካባቢ ግምገማ ዘገባዉ ዉስጥ ሀሰተኛ መግለጫ ያቀረበ እንደሆነ፤

ሸ) ቢሮ የሌላቸው አማካሪ ድርጅቶች ወይም የቢሮ ቅያሪ ማድረጋቸውን አንድ ወር ባልበለጠ ጊዜ ዉስጥ ካላሳወቁ ወይም በዚህ መመሪያ በፅዝል 3 የተቀመጠውን ዝቅተኛ መስፈርት የማያሟላ ከሆነ፤

ቀ) በዚህ መመሪያ የተጠቀሱ ግዴታና ሃላፊነቶች ሳይወጣ ሲቀር፤

2/ በዚህ አንቀፅ ንዑሥ አንቀፅ 1 መሠረት ጥፋተኛ ሆኖ የተገኘ ባለሙያ ወይም ድርጅት ላይ የእገዳ እርምጃው የሚቆየው እንደ ጉዳዩ ሁኔታ ከ2 ዓመት ላልበለጠ ጊዜ ይሆናል፤

3/ እገዳው ሊነሳ የሚችለው በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ 1 የተጠቀሱትን ጉድለቶች መስተካከላቸው ወይም ሊታረሙ የሚችሉ መሆናቸውን በባለስልጣን ሲረጋገጥ ይሆናል፡፡

17. የምስክር ወረቀት ስለመሰረዝ

1/ የምስክር ወረቀት ከዚህ በታች በተጠቀሱት ምክንያቶች ሊሰረዝ ይችላል፤

- ሀ) ምስክር ወረቀት የተሰጠው ባለሙያ ከዚህ ዓለም በሞት ሲለይ ወይም በራሱ ጥያቄ ወይም በሌላ ምክንያት ስራውን ሲተው፤
- ለ) አመልካቹ የምስክር ወረቀቱን ያገኘው በማጭበርበር መሆኑ ከተረጋገጠ፤
- ሐ) የምስክር ወረቀቱ ከህግ አግባብ ውጪ ለሌላ ሰው ተላልፎ ከተገኘ፤
- መ) የምስክር ወረቀት የተሰጠው ድርጅት መክሰሩ ወይም መፍረሱ አግባብነት ባለው ፍርድ ቤት ሲረጋገጥ ወይም በራሱ ምክንያት ስራውን አቁሞ የምስክር ወረቀቱን ሲመልስ፤
- ሠ) ባለሙያ ወይም አማካሪ ድርጅት ከአንድ ጊዜ በላይ እገዳ የተጣለበት ከሆነ፤
- ረ) አንድ ባለሙያ በአንድ ተመሳሳይ የሙያ ዘርፍ ለሁለት እና ከዚያ በላይ ድርጅት ውስጥ በዋና መስራችነት ተሳትፎ ወይም ውል ገብተው ሲገኝ፤
- ሰ) አማካሪ ድርጅቱ ባልተሳተፈበት የጥናት ሰነድ ላይ በድርጅቱ እውቅና የተቋሙ ማህተም ሲገኝ፤
- ሸ) የምስክር ወረቀቱን ያሳገዱ ምክንያቶች እገዳው በተጣለ በ2 ዓመት ጊዜ ውስጥ ካልተስተካከሉ ወይም በሚመለከተው አካል እገዳው እንዳይነሳ ሲወሰን፤

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) መሰረት የምስክር ወረቀቱ የተሰረዘበት ማንኛውም ሰው የምስክር ወረቀቱን በአስር የስራ ቀናት ውስጥ የመመለስ ግዴታ አለበት።

18. ስለውክልና

አዲስ ወይም ምትክ የምስክር ወረቀት እንዲሰጥ እንዲሁም እንዲታደስ ወይም የደረጃ እድገት እንዲደረግ የሚቀርብ ጥያቄን ከምስክር ወረቀት ያገዙ በተሰጠ ህጋዊ ውክልና ካልሆነ በስተቀር ማስፈጸም አይቻልም።

19. ስለ ቅሬታ አቀራረብ

- 1/ የብቃት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ለማውጣት ወይም ለማሳደስ ወይም ለማሳደግ የቀረበ ማመልከቻ በባለስልጣኑ ውድቅ በመደረጉ ወይም የምስክር ወረቀቱ በመሰረዙ ወይም አይሻሻልም በመባሉ ወይም በማናቸውም ምክንያት ማመልከቻው ውድቅ በመደረጉ ቅር የተሰኘ አመልካች ሁኔታው በጽሑፍ ከተገለጸበት ቀን ጀምሮ በ5 የስራ ቀናት ውስጥ ቅሬታውን ለባለስልጣኑ የቅሬታ ሰሚ ኮሚቴ በጽሑፍ ማቅረብ ይችላል።
- 2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 በተወሰነው የጊዜ ገደብ ውስጥ ከአቅም በላይ በሆነ ምክንያት የቅሬታውን ማመልከቻ ሊያቀርብ ያልቻለ ማንኛውም ሰው ከአቅም በላይ በተወገደ በ 3 ቀናት ውስጥ ማመልከቻውን ሊያቀርብ ይችላል።
- 3/ ቅሬታ ሰሚ ኮሚቴው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 መሰረት የቀረበለትን ቅሬታ መርምሮ ውጤቱን ከውሳኔ ሀሳብ ጋር በ 7 የሥራ ቀናት ውስጥ ለባለሥልጣኑ ዋና ዳይሬክተር ማቅረብ ያለበት ሲሆን ዋና ዳይሬክተሩም በቅሬታው ላይ በ 5 የሥራ ቀናት ውስጥ የመጨረሻ ውሳኔ መስጠት አለበት ።

4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 3 መሰረት በዋና ዳይሬክተሩ የተሰጠ ውሳኔን በሚመለከት በሕግ አተረጓጎም ስህተት ቅር የተሰኘ አመልካች ውሳኔው በተሰጠ በ 60 ቀናት ውስጥ ለፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ይግባኝ ማቅረብ ይችላል።

ክፍል አራት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

20. መሸጋገሪያ ደንጋጌ

ይህ መመሪያ ከመውጣቱ በፊት ተመዝግበው የብቃት ማረጋገጫ የተሰጡ የሰው ሀብቶች እና አማካሪ ድርጅቶች ይህ መመሪያ በፀደቀ በስድስት ወራት ጊዜ ውስጥ በመመሪያው መሰረት የሚጠበቅባቸውን በሚሟላት መመዘኛ ይኖርባቸዋል ።

21. የመመሪያው ትግበራ

- 1/ የክልል የአካባቢ ጥበቃ ባለስልጣን በተሰጣቸው የሙያ ፈቃድ መሰረት ተግባራቸውን የማያከናውኑ ባለሙያዎች ወይም ድርጅቶች ሲያገኙ ለባለስልጣኑ የማሳወቅ ሃላፊነት አለባቸው።
- 2/ ባለስልጣኑ በመመሪያው አፈፃፀም ላይ የሚነሱ ጉዳዮች ላይ የሚያማከር ቴክኒካል ኮሚቴ በዕዝል 2 በተቀመጠው መሰረት ሊያቋቅም ይችላል።

22. የተሻሩና ተፈፃሚነት የሌላቸው ህጎች

በአካባቢ ዘርፍ የአካባቢያዊና ማህበራዊ ተጽዕኖ ግምገማ፣ ጥናት የማማከር አገልግሎት የሙያ ብቃት ማረጋገጫ ምስክር ወረቀት አሰጣጥ መመሪያ ቁጥር 03/2010 በዚህ መመሪያ ተሸሯል።

23. መመሪያው ተፈፃሚ የሚሆንበት ጊዜ

ይህ መመሪያ በፍትሕ ሚኒስቴር ተመዝግቦ በባለስልጣኑ ድህረ ገጽ ላይ ከተጨነበት ቀን ጀምሮ ተፈፃሚ ይሆናል።

አዲስ አበባ ሰኔ 2016

ሌሊሴ ነሜ ሶሪ
የአካባቢ ጥበቃ ባለስልጣን ዋና ዳይሬክተር

ዕዘል 1
በልዩ ሁኔታ የሚታዩ የሥራ ልምዶች

1. የአካባቢያዊና ማህበራዊ ተፅእኖ ግምገማ፣ ስልታዊ የአካባቢ ግምገማ፣ አካባቢ አዲት ሰነዶች ግምገማ ላይ የተሳተፉ፤ በአካባቢ ጥበቃ ዘርፍ አግባብነት ባለው የሥራ መስክ ላይ ስለመስራቱ ማስረጃ የሚያቀርብ እንዲሁም በውጭ አገር በአካባቢ ጥበቃና ተዛማች መስኮች የተሰማሩ ወይም የሰሩ፤

1.1 የአካባቢያዊና ማህበራዊ ተፅእኖ ግምገማ ጥናት ሰነዶች ግምገማ፣ አካባቢ ላይ የተሳተፉ፤

- ሀ/ ለጀማሪ ሁለት አመት
- ለ/ ለመካከለኛ ደረጃ ከሶስት አመትና ከዚያ በላይ የሰሩ
- ሐ/ ለከፍተኛ ደረጃ ከአራት አመትና ከዚያ በላይ የሰሩ

1.2 በአካባቢ ጥበቃ ዘርፍ አግባብነት ባለው የሥራ መስክ የሰሩ

- ሀ/ ለጀማሪ ሶስት አመት
- ሀ/ ለመካከለኛ ደረጃ ከአራት አመትና ከዚያ በላይ የሰሩ
- ለ/ ለከፍተኛ ደረጃ ከአምስት አመትና ከዚያ በላይ የሰሩ

1.3 በአካባቢ ጥበቃና ተዛማች የሙያ መስኮች ለትውልደ አ.ት.ዮ.ጽ.ያን ከውጭ አገር የተገኘ የስራ ልምድ

- ሀ/ ለጀማሪ ሶስት አመት
- ለ/ ለመካከለኛ ደረጃ ከአምስት አመትና ከዚያ በላይ የሰሩ
- ሐ/ ለከፍተኛ ደረጃ ከሰባት አመትና ከዚያ በላይ የሰሩ

2. በከፍተኛ የትምህርት እና የምርምር ተቋማት የአካባቢያዊና ማህበራዊ ተፅእኖ ግምገማ፣ የአካባቢ አዲት የትምህርት ዓይነትን የሚያስተምሩ የምርምር ስራዎችን የሰሩ ወይም የሚያመክሩ

- ሀ/ ለጀማሪ ደረጃ ሁለት አመት የሰሩ ወይም አንድና ከዚያ በላይ እውቅና የተሰጠው ዕሑፎች ያሳተሙ
- ለ/ ለመካከለኛ ደረጃ ሶስት አመትና ከዚያ በላይ የሰሩ ወይም ሶስትና ከዚያ በላይ እውቅና የተሰጠው ዕሑፎች ያሳተሙ

ሐ/ ለከፍተኛ ደረጃ አምስት አመትና ከዚያ በላይ የሰሩ ወይም አምስትና ከዚያ በላይ እውቅና የተሰጠው ፅሁፎች ያሳተሙ

ዕዘል 2

የአካባቢያዊና የማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ ጥናት አገልግሎት የሚሰጡ አማካሪ ባለሙያዎች መስፈርት

ተ. ቁ	የብቃት ማረጋገጫ የሚሰጥባቸው የአካባቢ ዘርፍ ጉዳዮች	የሚሰጠው የብቃት ደረጃ	የትምህርት ደረጃ	አግባቢነት ያለው የስራ ልምድ(በአመት)	ጠቅላላ የሥራ ልምድ (በአመት)
1	በአካባቢ ተፅዕኖ ጥናት ዘርፍ ኢኮኖሚያዊ ጉዳዮች ተንታኝ ባለሙያ	ጀማሪ አማካሪ	በልማት ምጣኔ ሃብት፣ በምጣኔ ሃብት፣ በግብርና ምጣኔ ሃብት፣ የልማት ስራ አመራር፣ አካባቢ ምጣኔ ሃብት፣ በተፈጥሮ ሀብት አያዝ፣ የግብርና ሃብት ምጣኔ አያያዝ፣ አካባቢና ዘላቂ ልማት የቢዝነስ አስተዳደር እና አያያዝ	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 0 •ለሁለተኛ ድግሪ: 0 •ለዶክተራት ድግሪ: 0 	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 5 •ለሁለተኛ ድግሪ: 3 •ለዶክተራት ድግሪ: 1
		መካከለኛ አማካሪ	በልማት ምጣኔ ሃብት፣ በምጣኔ ሃብት፣ በግብርና ምጣኔ ሃብት፣ የልማት ስራ አመራር፣ አካባቢ ምጣኔ ሃብት፣ በተፈጥሮ ሀብት አያዝ፣ የግብርና ሃብት ምጣኔ አያያዝ፣ አካባቢና ዘላቂ ልማት የቢዝነስ አስተዳደር እና አያያዝ	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 2 •ለሁለተኛ ድግሪ: 1 •ለዶክተራት ድግሪ: 0 	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 8 •ለሁለተኛ ድግሪ: 5 •ለዶክተራት ድግሪ: 3
		ከፍተኛ አማካሪ	በልማት ምጣኔ ሃብት፣ በምጣኔ ሃብት፣ በግብርና ምጣኔ ሃብት፣ የልማት ስራ አመራር፣ አካባቢ ምጣኔ ሃብት፣ በተፈጥሮ ሀብት አያዝ፣ የግብርና ሃብት ምጣኔ አያያዝ፣ አካባቢና ዘላቂ ልማት የቢዝነስ አስተዳደር እና አያያዝ	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 3 •ለሁለተኛ ድግሪ: 2 •ለዶክተራት ድግሪ: 1 	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 10 •ለሁለተኛ ድግሪ: 7 •ለዶክተራት ድግሪ: 5
2	በአካባቢ ተፅዕኖ ጥናት ዘርፍ የማህበራዊ ጉዳዮች ተንታኝ ባለሙያ	ጀማሪ አማካሪ	በሶሾሎጂ፣ በማህበራዊ ጥናት፣ በልማት ስራ አመራር ፣ በህዝብ አያያዝ ጥናት፣ የስራ አመራር፣ በማህበራዊ ስራዎች፣ በማህበራዊ፣ አካባቢና ዘላቂ ልማት፣ በልማት ጥናቶች፣	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 0 •ለሁለተኛ ድግሪ: 0 •ለዶክተራት ድግሪ: 0 	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 5 •ለሁለተኛ ድግሪ: 3 •ለዶክተራት ድግሪ: 1
		መካከለኛ አማካሪ	በሶሾሎጂ፣ በማህበራዊ ጥናት፣ በልማት ስራ አመራር ፣ በህዝብ አያያዝ ጥናት፣ የስራ አመራር፣ በማህበራዊ ስራዎች፣ በማህበራዊ፣ አካባቢና ዘላቂ ልማት፣ በልማት ጥናቶች፣	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 2 •ለሁለተኛ ድግሪ: 1 •ለዶክተራት ድግሪ: 0 	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 8 •ለሁለተኛ ድግሪ: 5 •ለዶክተራት ድግሪ: 3
		ከፍተኛ አማካሪ	በሶሾሎጂ፣ በማህበራዊ ጥናት፣ በልማት ስራ አመራር ፣ በህዝብ አያያዝ ጥናት፣ የስራ አመራር፣ በማህበራዊ ስራዎች፣ በማህበራዊ፣ አካባቢና ዘላቂ ልማት፣ በልማት ጥናቶች፣	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 3 •ለሁለተኛ ድግሪ: 2 •ለዶክተራት ድግሪ: 1 	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 10 •ለሁለተኛ ድግሪ: 7 •ለዶክተራት ድግሪ: 5
3	በአካባቢ ተፅዕኖ ጥናት ዘርፍ የአካባቢ ጤና ባለሙያ	ጀማሪ አማካሪ	የህዝብ ጤና አጠባበቅ፣ በአካባቢ ጤና አጠባበቅ አካባቢ ጤና መኮንን፣ በአካባቢ ሳይንስ፣ የሥራ አካባቢ ጤንነትና ደህንነት፣ የአካባቢ ማህበረሰብ ጤንነት፣	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 0 •ለሁለተኛ ድግሪ: 0 •ለዶክተራት ድግሪ: 0 	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 5 •ለሁለተኛ ድግሪ: 3 •ለዶክተራት ድግሪ: 1
		መካከለኛ አማካሪ		<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 2 •ለሁለተኛ ድግሪ: 1 	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 8 •ለሁለተኛ ድግሪ: 5

ተ. ቁ	የብቃት ማረጋገጫ የሚሰጥባቸው የአካባቢ ዘርፍ ጉዳዮች	የሚሰጠው የብቃት ደረጃ	የትምህርት ደረጃ	አግባቢነት ያለው የሰራ ልምድ(በአመት)	ጠቅላላ የሥራ ልምድ (በአመት)
			የህዝብ ጤና አጠባበቅ፣በአካባቢ ጤና አጠባበቅ አካባቢ ጤና መኮንን፣ በአካባቢ ሳይንስ፣ የሥራ አካባቢ ጤንነትና ደህንነት፣የአካባቢ ማህበረሰብ ጤንነት፣	•ለደክተሬት ድግሪ:0	•ለደክተሬት ድግሪ: 3
		ከፍተኛ አማካሪ	የህዝብ ጤና አጠባበቅ፣በአካባቢ ጤና አጠባበቅ አካባቢ ጤና መኮንን፣ በአካባቢ ሳይንስ፣ የሥራ አካባቢ ጤንነትና ደህንነት፣የአካባቢ ማህበረሰብ ጤንነት፣	•ለመጀመሪያ ድግሪ: 3 •ለሁለተኛ ድግሪ: 2 •ለደክተሬት ድግሪ:1	•ለመጀመሪያ ድግሪ: 10 •ለሁለተኛ ድግሪ: 7 •ለደክተሬት ድግሪ: 5
4	በአካባቢ ተፅዕኖ ጥናት የብዝሃ ሕይወት እና የስርዓተ-ምህዳር ተንታኝ ባለሙያ	ጀግሪ አማካሪ	በብዝሃ ሕይወት ጥበቃ፣ በስርዓተ-ምህዳር ጥበቃ/አያያዝ፣ በሥነ-ሕይወት ጥበቃ/አያያዝ፣ በተፈጥሮ ሃብት አያያዝ፣ በአካባቢ እና ዘላቂ ልማት፣ በግብርና ኢኮኖሚ ፣በኢኮኖሚ፣ በተፋሰስ ልማት ወይም አያያዝ፣ ፣በደን አያያዝ እና እቅድ፣	•ለመጀመሪያ ድግሪ: 0 •ለሁለተኛ ድግሪ: 0 •ለደክተሬት ድግሪ:0	•ለመጀመሪያ ድግሪ: 5 •ለሁለተኛ ድግሪ: 3 •ለደክተሬት ድግሪ: 1
		መካከለኛ አማካሪ	በብዝሃ ሕይወት ጥበቃ፣ በስርዓተ-ምህዳር ጥበቃ/አያያዝ፣ በሥነ-ሕይወት ጥበቃ/አያያዝ፣ በተፈጥሮ ሃብት አያያዝ፣ በአካባቢ እና ዘላቂ ልማት፣ በግብርና ኢኮኖሚ ፣በኢኮኖሚ፣ በተፋሰስ ልማት ወይም አያያዝ፣ ፣በደን አያያዝ እና እቅድ፣	•ለመጀመሪያ ድግሪ: 2 •ለሁለተኛ ድግሪ:1 •ለደክተሬት ድግሪ:0	•ለመጀመሪያ ድግሪ: 8 •ለሁለተኛ ድግሪ: 5 •ለደክተሬት ድግሪ: 3
		ከፍተኛ አማካሪ	በብዝሃ ሕይወት ጥበቃ፣ በስርዓተ-ምህዳር ጥበቃ/አያያዝ፣ በሥነ-ሕይወት ጥበቃ/አያያዝ፣ በተፈጥሮ ሃብት አያያዝ፣ በአካባቢ እና ዘላቂ ልማት፣ በግብርና ኢኮኖሚ ፣በኢኮኖሚ፣ በተፋሰስ ልማት ወይም አያያዝ፣ ፣በደን አያያዝ እና እቅድ፣	•ለመጀመሪያ ድግሪ: 3 •ለሁለተኛ ድግሪ: 2 •ለደክተሬት ድግሪ:1	•ለመጀመሪያ ድግሪ: 10 •ለሁለተኛ ድግሪ: 7 •ለደክተሬት ድግሪ: 5
5	በአካባቢ ተፅዕኖ ጥናት የውሃ እና የሃይል አጠቃቀም አጥኚ ባለሙያ	ጀግሪ አማካሪ	በውሃ ሀብት አስተዳደር ወይም አጠቃቀም፣ በተፈጥሮ ሃብት አያያዝ፣ የውሃ ምህንድስ፣/የከርሰ ምድር ጥናት፣ በሀይድሮልክ ምህንድስና፣ በጂኦሎጂ በሃይድሮጂኦሎጂ ፣በአፈረና ውሃ ጥበቃ፣ በአፈር እና ውሃ ምንድስና፣ በመስኖ ምህንድስና በተፋሰስ አያያዝ፣ በውሃ አዘል መሬቶች አያያዝ እና አጠቃቀም	•ለመጀመሪያ ድግሪ: 0 •ለሁለተኛ ድግሪ: 0 •ለደክተሬት ድግሪ:0	•ለመጀመሪያ ድግሪ: 5 •ለሁለተኛ ድግሪ: 3 •ለደክተሬት ድግሪ: 1
		መካከለኛ አማካሪ	በውሃ ሀብት አስተዳደር ወይም አጠቃቀም፣ በተፈጥሮ ሃብት አያያዝ፣ የውሃ ምህንድስ፣/የከርሰ ምድር ጥናት፣ በሀይድሮልክ ምህንድስና፣ በጂኦሎጂ በሃይድሮጂኦሎጂ ፣በአፈረና ውሃ ጥበቃ፣ በአፈር እና ውሃ	•ለመጀመሪያ ድግሪ: 2 •ለሁለተኛ ድግሪ:1 •ለደክተሬት ድግሪ:0	•ለመጀመሪያ ድግሪ: 8 •ለሁለተኛ ድግሪ: 5 •ለደክተሬት ድግሪ: 3

ተ. ቁ	የብቃት ማረጋገጫ የሚሰጥባቸው የአካባቢ ዘርፍ ጉዳዮች	የሚሰጠው የብቃት ደረጃ	የትምህርት ደረጃ	አግባቢነት ያለው የስራ ልምድ(በአመት)	ጠቅላላ የሥራ ልምድ (በአመት)
			ምንድስና፣ በመስኖ ምህንድስና በተፋሰስ አያያዝ፣ በውሃ አዘል መሬቶች አያያዝ እና አጠቃቀም		
		ከፍተኛ አማካሪ	በውሃ ሀብት አስተዳደር ወይም አጠቃቀም፣ በተፈጥሮ ሃብት አያያዝ፣ የውሃ ምህንድስና/የከርሰ ምድር ጥናት፣ በሀይድሮልክ ምህንድስና፣ በጂኦሎጂ በሀይድሮጂኦሎጂ፣ በአፈረና ውሃ ጥበቃ፣ በአፈር እና ውሃ ምንድስና፣ በመስኖ ምህንድስና በተፋሰስ አያያዝ፣ በውሃ አዘል መሬቶች አያያዝ እና አጠቃቀም	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 3 •ለሁለተኛ ድግሪ: 2 •ለዶክተራት ድግሪ:1 	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 10 •ለሁለተኛ ድግሪ: 7 •ለዶክተራት ድግሪ: 5
6	በአካባቢ ተፅዕኖ ጥናት ዘርፍ የአካባቢ ብክለት ተንታኝ ባለሙያ	ጀማሪ አማካሪ	በአካባቢ መንግሥት ፣ ኬሚካል መሃንዲስ፣ በአካባቢ አያያዝ ወይም አስተዳደር፣በተፈጥሮ ሃብት አያያዝ፣ በአካባቢ ሳይንስ፣ ኬሚስትሪ፣ በአካባቢና ዘላቂ ልማት፣ በአፈር ውሃ ምህንድስና፣ በውሃ ምህንድስና ሄድሮሎጂ ምህንድስና	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 0 •ለሁለተኛ ድግሪ: 0 •ለዶክተራት ድግሪ:0 	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 5 •ለሁለተኛ ድግሪ: 3 •ለዶክተራት ድግሪ: 1
		መካከለኛ አማካሪ	በአካባቢ መንግሥት ፣ ኬሚካል መሃንዲስ፣ በአካባቢ አያያዝ ወይም አስተዳደር፣በተፈጥሮ ሃብት አያያዝ፣ በአካባቢ ሳይንስ፣ ኬሚስትሪ፣ በአካባቢና ዘላቂ ልማት፣ በአፈር ውሃ ምህንድስና፣ በውሃ ምህንድስና ሄድሮሎጂ ምህንድስና	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 2 •ለሁለተኛ ድግሪ:1 •ለዶክተራት ድግሪ:0 	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 8 •ለሁለተኛ ድግሪ: 5 •ለዶክተራት ድግሪ: 3
		ከፍተኛ አማካሪ	በአካባቢ መንግሥት ፣ ኬሚካል መሃንዲስ፣ በአካባቢ አያያዝ ወይም አስተዳደር፣በተፈጥሮ ሃብት አያያዝ፣ በአካባቢ ሳይንስ፣ ኬሚስትሪ፣ በአካባቢና ዘላቂ ልማት፣ በአፈር ውሃ ምህንድስና፣ በውሃ ምህንድስና ሄድሮሎጂ ምህንድስና	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 3 •ለሁለተኛ ድግሪ: 2 •ለዶክተራት ድግሪ:1 	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 10 •ለሁለተኛ ድግሪ: 7 •ለዶክተራት ድግሪ: 5
7	በአካባቢ ተፅዕኖ ጥናት ዘርፍ አየር ንብረት ለውጥ ተንታኝ ባለሙያ	ጀማሪ አማካሪ	በአየር ንብረት ለውጥ አካባቢ ሳይንስ፣የሙቀት አማቂ ጋዝ ልቀት ፣ በኬሚስትሪ፣ በአካባቢ ሳይንስ፣ አካባቢና ዘላቂ ልማት፣ከተማ አያያዝ አየር ንብረት ለውጥ አያያዝ፣ተፈጥሮ ሃብት አያያዝ የአካባቢ ህግ አካባቢ ፖሊሲ፣ አፕላይድ ኢኮሎጂ፣ አየር ንብረት ለውጥ ስርይት ማጣጣም፣ በአካባቢ ጤና	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 0 •ለሁለተኛ ድግሪ: 0 •ለዶክተራት ድግሪ:0 	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 5 •ለሁለተኛ ድግሪ: 3 •ለዶክተራት ድግሪ: 1
		መካከለኛ አማካሪ	በአየር ንብረት ለውጥ አካባቢ ሳይንስ፣የሙቀት አማቂ ጋዝ ልቀት ፣ በኬሚስትሪ፣ በአካባቢ ሳይንስ፣ አካባቢና ዘላቂ ልማት፣ከተማ አያያዝ አየር ንብረት ለውጥ አያያዝ፣ተፈጥሮ ሃብት አያያዝ የአካባቢ ህግ አካባቢ	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 2 •ለሁለተኛ ድግሪ:1 •ለዶክተራት ድግሪ:0 	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 8 •ለሁለተኛ ድግሪ: 5 •ለዶክተራት ድግሪ: 3

ተ. ቁ	የብቃት ማረጋገጫ የሚሰጥባቸው የአካባቢ ዘርፍ ጉዳዮች	የሚሰጠው የብቃት ደረጃ	የትምህርት ደረጃ	አግባቢነት ያለው የስራ ልምድ(በአመት)	ጠቅላላ የሥራ ልምድ (በአመት)
			ፖ.ሲ.ሲ፣ አፕላይድ ኢኮሎጂ፣ አየር ንብረት ለውጥ ስርዓት ማጣጣም፣ በአካባቢ ጤና		
	ከፍተኛ አማካሪ	በአየር ንብረት ለውጥ አካባቢ ሳይንስ፣የሙቀት አማቂ ጋዝ ልቀት ፣ በኬሚስትሪ፣ በአካባቢ ሳይንስ፣ አካባቢና ዘላቂ ልማት፣ከተማ አደገዝ አየር ንብረት ለውጥ አደገዝ፣ተፈጥሮ ሃብት አደገዝ የአካባቢ ህግ አካባቢ ፖ.ሲ.ሲ፣ አፕላይድ ኢኮሎጂ፣ አየር ንብረት ለውጥ ስርዓት ማጣጣም፣ በአካባቢ ጤና		<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 3 •ለሁለተኛ ድግሪ: 2 •ለድካተኛ ድግሪ:1 	<ul style="list-style-type: none"> •ለመጀመሪያ ድግሪ: 10 •ለሁለተኛ ድግሪ: 7 •ለድካተኛ ድግሪ: 5

በዚህ ዕዝል የተጠቀሰው የአካባቢ ተፅዕኖ ጥናት የአካባቢና ማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ፣ ስልታዊ የአካባቢ ግምገማ እና የአካባቢ ኦዲትን ጥናትን ያካትታል።

ዕዘል 3

በአካባቢያዊና የማህበራዊ ተፅዕኖ ግምገማ ጥናት አገልግሎት የሚሰጡ አማካሪ ድርጅቶች መስፈርት

ተ.ቁ	ለአማካሪው ድርጅት የሚሰጠው ደረጃ	አማካሪው ድርጅት የሚያስፈልጉት ባለሙያዎች			የሚሰማራባቸው የአካባቢና ማህበረሰብ ተፅዕኖ ጥናት መስኮች	ሌሎች መስፈርቶች
		ዝርዝር	የሙያ ደረጃ	ብዛት		
1	I	የኢኮኖሚያዊ ጉዳዮች ተንታኝ ባለሙያ	መካከለኛ አማካሪ	1	<p>ሙሉ የአካባቢ ተፅዕኖ ግምገማ የሚያስፈልጋቸው ፕሮጀክቶች እና ስክኬጂውል 1 ውስጥ የተካተቱ ፕሮጀክቶች ዝርዝር የሚያከናውን</p> <ul style="list-style-type: none"> • የኢንዱስትሪ ዞን ምስረታ • የሀይድሮፓወር ግድብ ግንባታ(ሁሉንም ክፍታና ኃይል ማመንጨት) • የመስኖ/የሰብል ልማት • የባቡር ግንባታ • ሁሉንም የትራፊክ ፍሰቱ ክፍተኛ የሆነ የመንገድ ግንባታ እንዲሁም ነባር መንገዶችን ማስፋፋት/ማሻሻል • የኬሚካል ማምረቻ ፋብሪካ • የነዳጅ ማከማቻ ግንባታ • የአለም አቀፍ አውሮፕላን ማረፊያ ቦታ ግንባታ • የነዳጅ እና የወርቅ ማዕድን ማውጣት • የቆሻሻ ማስወገጃ/ማከሚያ ግንባታ • በጥብቅ ስፍራ የሚካሄዱ ልማቶች • አባወራዎች የሚፈናቀሉባቸው የልማት ፕሮጀክቶች • ልውጠ ህያውና የውጭ ዝሪያዎችን የሚጠቀሙ የልማት ፕሮጀክቶች • የክርሰ ምድር ውሃ ልማት • ዘመናዊ የአሳይ እርባታ • የሥርዓተ-መሀድር አጠቃቀም ለውጥ • አበባ ልማት • የጎማ ፋብሪካ • የሲሚንቶ ፋብሪካ • የጨርቃ ጨርቅ ፋብሪካ • የቆዳ ማልፋት ፋብሪካ • የብረታ ብረት ማቅለጫና ማምረቻ ፋብሪካ • የወረቀት ፋብሪካ 	<ul style="list-style-type: none"> • ስራ አስኪያጁን ጨምሮ ቢያንስ ሁለት ቋሚ ሰራተኞች • መነሻ ካፒታል ቢያንስ 200 ሺ ብር • የመስሪያ ቦታ/ቢሮ ቢያንስ 20 ካሬ ሜትር • የቢሮ የጽህፈት መሳሪያዎች/ኮምፒዩተሮች
		የማህበራዊ ጉዳዮች ተንታኝ ባለሙያ	ከፍተኛ አማካሪ	1		
		የአካባቢ ጤና ተንታኝ ባለሙያ	ከፍተኛ አማካሪ	1		
		አየር ንብረት ለውጥ ተንታኝ ባለሙያ	መካከለኛ አማካሪ	1		
		የብዝሃ ሕይወት እና የስርዓተ-ምህዳር ተንታኝ	ከፍተኛ አማካሪ	1		
		የውሃ/ተፈጥሮ ሀብት አጠቃቀም ተንታኝ ባለሙያ	መካከለኛ አማካሪ	1		
		የአካባቢ ብክለት ተንታኝ ባለሙያ	ከፍተኛ አማካሪ	1		

ተ.ቁ	ለአማካሪው ድርጅት የሚሰጠው ደረጃ	አማካሪው ድርጅት የሚያስፈልጉት ባለሙያዎች			የሚሰማራባቸው የአካባቢና ማህበረሰብ ተፅዕኖ ጥናት መስኮች	ሌሎች መስፈርቶች
		ዝርዝር	የሙያ ደረጃ	ብዛት		
					<ul style="list-style-type: none"> • የምግብ/የመጠጥ ፋብሪካ • የሆስፒታል ፋብሪካ • የቁራ ግንባታ • የድንጋይ ከሰል/ጂኦተርማል/ንፋስ ኃይል ማንመንጫ ግንባታ • የከተማ መጠጥ ውሃ አቅርቦትና የውሃ ማከሚያ ፕላንት ግንባታ • የመንግስት ሰነዶች/ፖሊሲዎች፣ ፕላኖች፣ ፕሮግራሞች • የስደተኞች ካምፕ ምስረታ • ለውሃ አቅርቦት የሚገነባ - ግድብ (100 ሄክ) • የዱር እንስሳት እርባታ • ተራራማና ኮረብታማ አካባቢዎች የሚካሄዱ ኢንቨስትመንቶች 	
2	II	የኢኮኖሚያዊ ጉዳዮች ተንታኝ ባለሙያ	ጀማሪ አማካሪ	1	<ul style="list-style-type: none"> • ከስኬጀውል ሁለት ያሉትን ፕሮጀክቶችን የአካባቢ ተፅዕኖ ግምገማ ጥናትን ያከናውናል • የጋራ መኖሪያቤቶች ግንባታ • የሰብል ልማት (ከ1000 ሄክታር በታች) • የኃይል መስመር ግንባታ • የአትክልትና ፍራፍሬ ልማት • የእንስሳት ማድለብ • የገጠር መጠጥ ውሃ አቅርቦትና የውሃ ማከሚያ ፕላንት ግንባታ • የንብ እርባታ • የገጠር መንገዶች ግንባታ • ጋራኻር • የከተማ ግብርና • የአካባቢና የማህበረሰብ አያያዝ እቅድ ዝግጅት 	<ul style="list-style-type: none"> • ስራ አስኪያጁን ጨምሮ ቢያንስ ሁለት ቋሚ ሰራተኞች • መነሻ ካፒታል ቢያንስ 150 ሺ ብር • የመስሪያ ቦታ/ቢሮ ቢያንስ 15 ካሬ ሜትር • የቢሮ የጽህፈት መሳሪያዎች/ኮምፒዩተሮች